

Als je op een mooie zomerdag langs het water fietst zie je oevers soms barstensvol hengelaars. Sportvissen is gewoon hartstikke leuk en dat weten meer dan één miljoen mannen en vrouwen. Jazeker, vrouwen en meisjes ook, want die houden net zo goed als mannen en jongens van hengelen. Alleen zijn er wat minder in aantal. Onderzoek heeft uitgewezen dat 10% van de sportvissers vrouwen zijn. We moeten dus eigenlijk spreken over 'sportvissters'. Op deze foto zien jullie dus een jongen en een meisje zoals het hoort. De groep jeugdige sportvissers onder de 15 Jaar is behoorlijk

groot. Ruim 200.000 van jullie leeftijdgenoten vissen en dat mogen er wat ons betreft natuurlijk nog veel meer worden. Door veel buiten in de natuur te zijn teer je bijna automatisch van alles over wat groeit en bloeit. Nou, daar hoeft je natuurlijk niet per se een jongen voor te zijn. Een scriptie voor de biologieles moeten Jullie allemaal wel eens maken en het valt op dat kinderen die vissen, dat vaak het beste doen.

(Vervolg op pagina 2)

Als de wekker afloopt is het nog donker buiten. Alleen de vogels zijn samen met jou opgestaan en zingen het hoogste lied.

Eenmaal aan de waterkant begint de rest van de natuur te ontwaken. Hier en daar hoor je een kikker kwaken en een eindje verderop hebben de eerste zonnestrallen ook een dikke reiger gewekt die zich lekker staat uit te rekken voordat hij aan zijn ontbijt begint. Het water ligt er volkomen rimpelloos bij en overal zie je kringen van vissen die mugjes en andere insecten van het wateroppervlak happen.

Een grote plons verraad een snoek die - nog niet helemaal wakker - zijn eerste sprong naar een voorn mist.

Het visje vlucht nog half versuft weg, maar kan bij een tweede aanval niet meer aan de roofvis ontsnappen.

Dicht onder de kant beweegt het riet wild heen en weer door een karper

die op zoek is naar slakjes en een eindje uit de kant verraden vele luchtbellenschool azende bramses.

Het gras onder je voeten is nog nat van de dauw en overal kruipen vette slakken die hun dorst lessen aan de dauwdruppels. De natuur is zo vroeg in de ochtend op zijn mooist en het belooft een prachtige visdag te worden.

(Vervolg op pagina 3)

De meeste sportvissers zijn natuur-
liefhebbers, maar er zijn enkele die
- zonder dat ze daar erg in hebben -
broodzakjes en ander afval zo in het
riet of gras werpen.

Dat mag natuurlijk nooit!

Juist een sportvisser let er op dat
zijn stek schoon en onbeschadigd
blijft. Vissers die dat niet doen heb-
ben vast geen goede opvoeding
gehad en bij hen thuis zal het dan
ook wel een beestenboel zijn.

Je bent te gast in de natuur en op al
dat moois moeten we zuinig zijn. Er

verdwijnen toch al te veel mooie
plekjes in Nederland.

Wil je dat jouw kinderen later nog
net zo kunnen genieten van mooi
viswater en een mooie omgeving,
trap dan geen riet plat, breek geen
takken van bomen en struiken en
gooi afval thuis in de vuilnisemmer.

(Vervolg op pagina 4)

Vissers zijn soms echte materiaal-verzamelaars.

Sommigen hebben zoveel bij zich dat ze een bagagewagentje nodig hebben.

Met minder kan je ook best een visje vangen.

Toch zal je altijd het nodige materiaal bij je moeten hebben. Een hengel, een tuigje en misschien toch ook wel een reservetuigje. Verder natuurlijk wat loodjes en haakjes en verder uiteraard het aas.

Zonder aas vang je meestal geen vis. Dat aas is vaak brood maar het kunnen ook wormen en maden zijn.

Krijg je een zware vis aan de haak die je niet zomaar op de kant kan tillen, dan gebruik je een schepnet. Met een mooi woord heet een dergelijke net een "landingsnet".

Nadat je de handen hebt nat gemaakt, haal je het haakje voorzichtig met de' afgebeelde hakensteker uit de vissenbek.

(Vervolg op pagina 5)

Over de vis die je hier In de handen van die jongen ziet wordt altijd veel gesproken. Het is een snoek. Snoeken zijn grote sterke vissen en het is reuze spannend om er op te vissen. Zo'n hele grote van meer dan een meter is natuurlijk de vangst van je leven.

Snoeken zijn echte roofvissen met flinke tanden in hun bek. Ze zien er misschien een beetje eng en gevaarlijk uit, maar we moeten bijzonder zuinig zijn op de snoek. Ze zijn erg belangrijk en eigenlijk onmisbaar in ons viswater. Zij ruimen namelijk zieke en zwakke vissen op. Gaat het dus goed met de snoek, dan gaat het meestal ook goed met de andere vissoorten.

Helaas gaat het de laatste jaren minder goed met de snoek. Ze hebben

helder plantenrijk water nodig. Op veel plaatsen hebben we dat gelukkig nog wel, maar op andere plekken zijn de planten in aantal sterk afgenomen, is het water troebel geworden en is de snoek bijna verdwenen. Nu moeten we natuurlijk op alle vissen zuinig zijn, maar de snoek verdient extra zorg.

Hij wordt gevangen aan kunstaas en aasvissen. Een volwassen vrouwtjes-snoek kan wel 130 centimeter lang worden en 15 kilo wegen. Die grote kanjers worden hoofdzakelijk in diepe plassen en meren gevangen. Als beginnend sportvisser vis je nog niet meteen op snoek, omdat dat de nodige behendigheid vereist.

Hengels bestaan uit een aantal delen.

Die hengeldelen zijn ongeveer één tot anderhalve meter lang. Hoe langer de hengel, hoe meer delen hij heeft.

Een hengeltje van vier meter heeft meestal vier deeltjes, maar zo'n lange wedstrijdengel van elf meter wel negen of tien.

Er bestaan ook hengels die uit allemaal korte deeltjes bestaan zodat je ze gemakkelijk mee op reis kan nemen. Een hengeldeel van een meter past nu eenmaal niet in de koffer.

Vroeger zag je wel eens lange bamboehengels die uit één deel beston-

den. Na het vissen werden die ergens rechtop in de tuin gezet omdat ze ergens anders niet konden staan. Er was toen ook maar weinig verkeer zodat je de hengel makkelijk mee kon nemen. Als je nu met zo'n lang ding op je fiets zou stappen, is dat levensgevaarlijk. De moderne hengels worden niet meer van bamboe gemaakt en bestaan dus uit meerdere delen. Gemakkelijk te vervoeren en een heel stuk veiliger.

(Vervolg op pagina 6)

Dit is een telescoophengel. Ook die bestaat uit meerdere delen, maar in plaats dat je die delen in elkaar steekt, schuif je deze uit.

De telescoophengel lijkt dus een beetje op een hele lange verrekijker die vroeger door zeerovers en andere zeeschuimers werd gebruikt.

Telescoophengels zijn soepel en licht. Een nadeel is alleen dat je er tijdens het vissen niet gemakkelijk een deel vanaf kan halen.

Je moet het dan helemaal over de hengel en de dobber met de lijn schuiven. Dat is natuurlijk erg lastig.

Ga je dus met zo'n telescoophengel vissen, dan bepaal je van te voren welke hengellengte je geschikt vindt en die verander je niet meer. En een telescoophengel kan zand en vuil komen. Schuif je de hengel uit dan kan dat zand als een schuurpapiertje werken en de hengel binnenin afschuren.

Wil je langer plezier hebben van je hengel, maak de deeltjes na afloop dan goed schoon en probeer te voorkomen dat er zand in komt.

(Vervolg op pagina 7)

Dit is één van onze mooiste Vissen. Ridder Perca wordt hij wel eens genoemd, maar het gaat hier natuurlijk gewoon om de baars. Op zijn rug heeft hij stekels. Als je niet oppast, kan je je daar lelijk aan prikken. Die stekels zijn niet giftig. Over de zij-kanten van de baars lopen donkere strepen en de vinnen zijn oranje. Baarzen zwemmen vaak met een heel stel bij elkaar en jagen dan op kleine voorntjes. Het zijn dus roofvissen, net als de snoek en de snoekbaars. Baarzen komen overal voor en je vangt ze vaak vlak onder de kant.

Meestal moet je ze wel opzoeken. Je loopt dan met je hengel, met aan de haak een worm, langs de waterkant. Telkens leg je op een andere plaats

in totdat je beet krijgt. Als je er één gevangen hebt, kan je het beste nog even op diezelfde plek doorvissen. Vaak zijn er dan meer baarzen in de buurt.

Aan maden kan je ze ook vangen, maar met een vlokje brood lukt het niet. Aan kunstaas en met een aasvisje worden ze eveneens gevangen. Ze kunnen wel zo'n 50 centimeter lang worden, maar de baarzen die je vangt zijn bijna altijd kleiner. Een sterke vis die je heel goed aan de vaste hengel kunt vangen. Gebruik echter niet een te dun tuigje.

(Vervolg op pagina 36)

Deze lijkt wel een beetje op de brasem. Hij is alleen veel dikker. Dit is namelijk een karper en dat is de sterkste zoetwatervis die je in Nederland kan vangen. Aan de vaste hengel is dat nogal moeilijk, omdat hij door zijn kracht de lijn snel stuk trekt. Met kleinere karper wil het vaak beter lukken. Voor grote karper heb je eigenlijk een werphengel nodig.

In Nederland leven verschillende soorten karpers. Deze hier is een schubkarper met schubben over zijn hele lichaam. Er zijn ook karpers die hier en daar maar enkele grote schubben op hun lichaam hebben. Dat zijn spiegelkarpers. Echte wilde karpers, die ook wel boerenkarper genoemd worden, zie je niet zo veel meer. Die hebben ook overal schub-

ben, maar ze zijn lager en ronder dan de schubkarper.

Karpers kunnen erg groot en zwaar worden. Wat dacht je van één meter lang en twintig kilo zwaar? Nou, zo'n kanjer zal je als beginnend sportvisser niet meteen vangen. Als je vaak genoeg vist dan is het niet uitgesloten dat je er ooit eens een aan de haak krijgt.

Net als de blankvoorn en de brasem komt de karper in bijna elk water voor. Hij lust bijna alles. Aan brood, aardappel, kaas, wormen en maden kan je hem goed vangen. Karpers zijn echter geen vissen voor de beginnende sportvisser.

(Vervolg op pagina 35)

Het laatste deel van de hengel, of is het nu het eerste deel.

In ieder geval horen op het bovenste deel - dat de top heet - kikkertjes. Dat zijn deze keer geen springende kwakers, maar oogjes waarom je het tuig kan winden.

Een compleet tuigje is namelijk altijd langer dan de hengel. Dat is nodig omdat de lijn wel eens kan breken en je daardoor opnieuw een tuigje moet maken. Er is dus wat reservelijns die je tijdens het vissen om de kikkertjes windt. Wil je met een kortere lijn vissen om dichterbij de kant te komen, dan draai je nog wat slagen om de kikkers en wil je verder weg dan haal je er wat lijn af. Simpel toch.

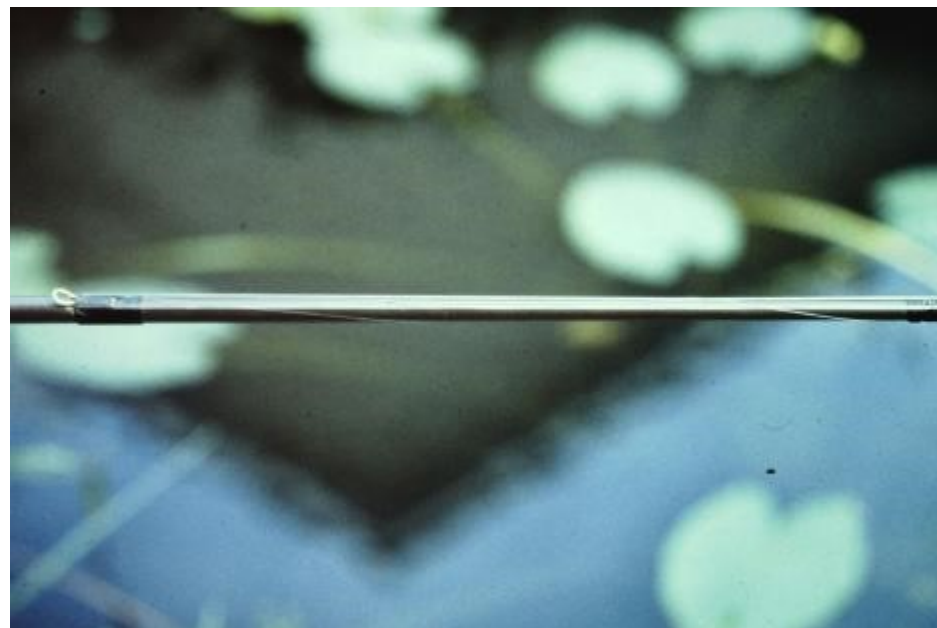
Kikkertjes zijn meestal van metaal.

Ze worden net even boven de plaats waar de top in het volgende deeltje gaat, vastgezet. Dat vastzetten gebeurt met speciaal wikkelgaren.

De afstand tussen de kikkertjes bedraagt zo'n 20 centimeter.

Je hebt ook handige plastic buisjes, waarop al kikkertjes zitten en die je zo over de hengeltop kan schuiven. Die kikkerbuisjes zijn in de hengelsportwinkel te koop. Veel hengels worden echter van te voren al van kikkertjes voorzien zodat je die kant-en-klaar kan kopen.

(Vervolg op pagina 8)

Sommige hengels hebben aan het eind van het topje een piepklein oogje waar de lijn doorheen gestoken kan worden.

Dat oogje beschouw je maar als een versiersel en desnoods haal je het eraf. Je hebt het namelijk nergens voor nodig.

Wat je wel nodig hebt is het toprubbertje.

Dat is een stukje rubber, maar tegenwoordig is dit steeds vaker siliconenslang.

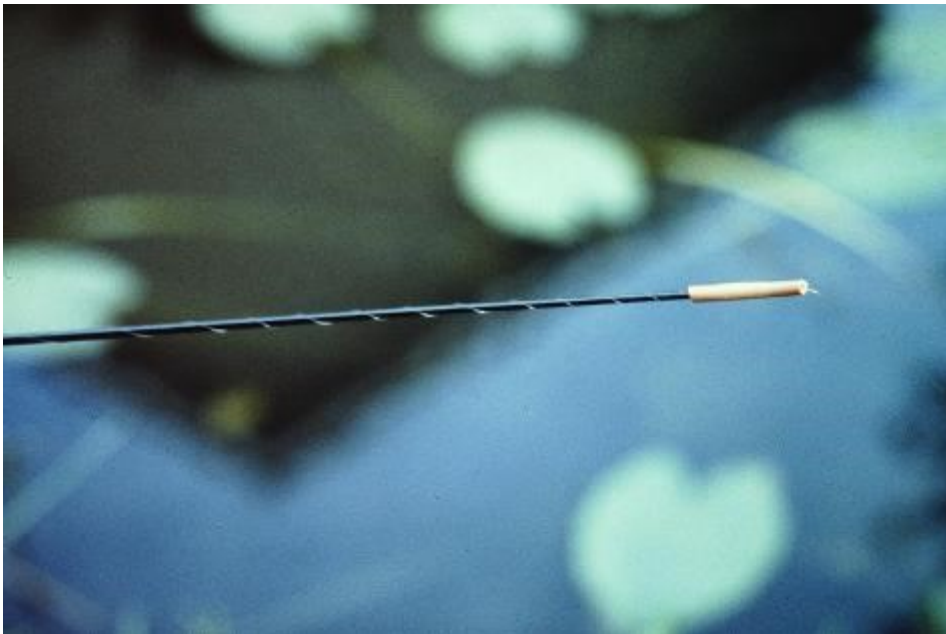
Met dat slangetje kan je namelijk de vislijn op het topje vastzetten.

Het rubbertje behoort dus al op de lijn van het tuigje te zitten. Ga je nu vissen dan bepaal je eerst de lengte van de lijn waarmee je wilt gaan vissen. Wat je niet nodig hebt van de lijn blijft om de kikkertjes gewonden. Je neemt nu de lijn en

draait die om het topje tot je aan het uiteinde bent. Vervolgens schuif je het toprubbertje op dat puntje van de top en kan je gaan vissen.

Draai je de lijn niet om de top en laat je hem zo van de kikkertjes naar het toprubber lopen, dan kan de top breken. Vang je namelijk een grote vis, dan wordt de lijn zo strak getrokken dat de top als een pijl en boog komt te staan. Hij breekt dan snel. Door de lijn eerst om de top te draaien kan je dit voorkomen.

(Vervolg op pagina 9)

Kijk, deze rakker ziet er weer heel anders uit. Hij is donker van kleur en heeft bijna zwarte vinnen. Het is een brasem. Brasem komt in ons land erg veel voor en vreemd genoeg kan hij goed tegen troebel en vervuild water. Daarom zien we hem steeds meer. In veel viswater zwemt zelfs te veel brasem.

Hij kan flink groot worden en daarom vissen veel hengelaars op brasem. Hij komt overal voor, maar de allergrootste brasems zal je niet snel in een klein ondiep slootje vangen. In het IJsselmeer worden dikwijls brasems van wel 60 centimeter gevangen, maar in de meeste andere wateren zijn ze wat kleiner.

Het zijn echte bodemwroeters. Dat zie je duidelijk aan hun uitstulpende

bek. Daarmee woelen ze de bodem om op zoek naar voedsel. Waar erg veel brasems leven is het water meestal troebel.

Niet alle brasems zijn zo donker van kleur als deze. Soms vang je exemplaren die veel lichter van kleur zijn. Dat kan te maken hebben met de bodemgrondsoort en de kleur van het water. Dat is echter geen vuistregel, omdat je in hetzelfde water soms ook wel brasems vangt die in kleur verschillen.

De brasem is een fijne vis om aan de vaste hengel te vangen. Wel erg slijmerig, dus voorzichtig behandelen en niet je handen aan je kleren afvegen.

(Vervolg op pagina 34)

Wat je hier ziet is ook een voorn. De kleur is echter anders dan die van de blankvoorn. Goudgeel, en bovendien heeft hij prachtige rode vin- nen. Dit is een rietvoorn. Ook wordt hij wel ruisvoorn genoemd.

Die mooie ruisvoorn kom je vooral tegen in helder water met veel plan- ten. In polderwateren zie je ze veel. Ze kunnen ongeveer even groot worden als hun neef de blankvoorn, maar ze zijn wel iets sterker.

Rietvoorns azen aan de oppervlakte. Je ziet dan steeds weer kringen aan het wateroppervlak. Dikwijls op plaatsen tussen plompenbladen, waar je natuurlijk niet makkelijk kunt vissen. De voorns grijpen dan de insecten die op het water drijven.

Door heel ondiep te vissen

(ongeveer 40 tot 50 centimeter on- der het wateroppervlak) heb je grootste kans er één te vangen. De dobber schuif je niet meer dan on- geveer 40 centimeter van de haak en de loodjes schuif je zo dicht mo- gelijk tegen de dobber.

Ruisvoorns vang je goed aan een flinke vlok witbrood en aan een dot- je maden. Ze zijn erg schuw en vang je er één, dan kan het even duren voor ze weer terugkomen. We zijn erg zuinig op deze mooie vis en zet- ten hem daarom na de vangst met- een weer terug.

(Vervolg op pagina 33)

Als je in een hengelsportwinkel bent, zal je zien dat er haast ontel- bare soorten dobbers zijn. Grote, kleine, dikke, dunne en in allerlei verschillende kleuren.

Vroeger visten brasemvissers altijd met heel lange dobbers. Dat was toen mode.

Tegenwoordig worden die lange dobbers minder vaak gebruikt.

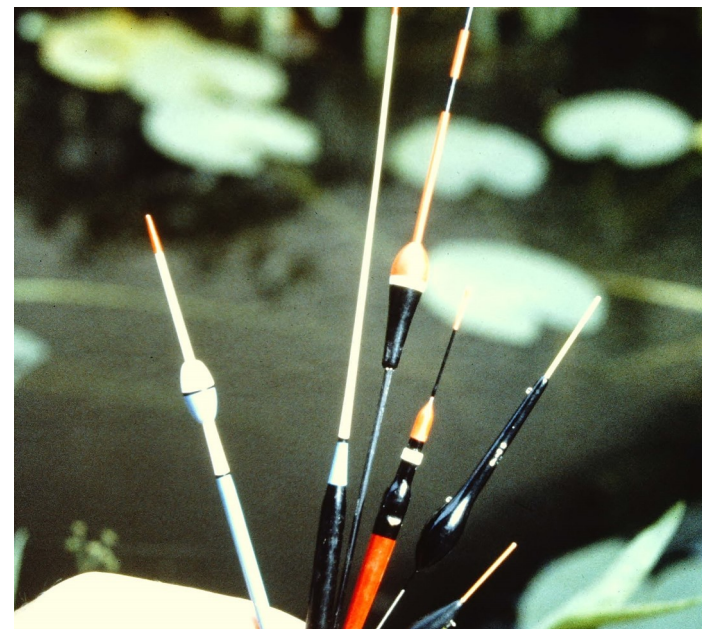
Voor diep water met flinke golven zijn het echter prima dingen.

Slanke dobbers zijn altijd voor stil- staand water. Iets dikkere dobber- tjes voor lichtstromend water en die korte dobbers met dikke ronde buikjes voor stromend water.

Voor erg kleine visjes, die je in een

ondiep slootje of vijvertje moet van- gen, gebruik je natuurlijk geen boei van een dobber. Je gebruikt dan een pennetje, want zo noem je een dobbertje ook, waar slechts enkele loodjes aan moeten. Vis je in diep stromend water en wil je het aas goed op de bodem houden dan vis je met een zwaardere dobber. Eén waar veel lood aan moet. De kleur van de dobber maakt niet veel uit. Vissen schrikken niet zo snel van bepaalde kleuren. Kies maar wat je mooi vindt.

(Vervolg op pagina 10)

Evenals dobbers bestaan er ook veel soorten loodjes. Ronde loodjes met een gleufje erin noemen we loodhagel. Zo zijn er ook druppelloodjes die de vorm van een druppel hebben. Wat je ook vaak ziet is bladlood. Dat is een rolletje platgeslagen lood. Daar kan je een stukje vanaf knippen en dat kan je om de lijn rollen. Vroeger gebruikte men ook wel eens het lood van wijnflessen maar dat zie je nu niet meer. Dat flessenlood was aan de buitenkant meestal gekleurd. Bovendien wat het nooit mooi glad. Bladlood wat je in de winkel koopt is dat wel. Tegenwoordig wordt ook gezocht naar materiaal dat niet van lood is. Lood is namelijk giftig en veel mensen

willen dat lood dus uit het milieu weren. Men probeert nu andere niet giftige metaalsoorten te gebruiken om het lood te vervangen. Verspil dus zo weinig mogelijk loodjes. Dat is voor jezelf goedkoper en je vervuult het milieu niet. Wat het ook wordt, de reden dat we lood of dat andere spul gebruiken is om ons aas snel naar een bepaalde diepte te laten zakken. Zonder een verzwaaring zou dat niet lukken. Zonder lood gaat de dobber ook niet staan en kan je een aanbeet van een vis niet goed zien.

(Vervolg op pagina 11)

In het Nederlandse water zwemmen miljoenen vissen. Die lijken beslist niet allemaal op elkaar. Afgezien van het feit dat er grote en kleintjes zijn zie je ook veel uiterlijke verschillen.

Sommige vissen zijn dik en rond, andere dun en plat en weer andere lang en dun. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar de aal. Enkele vissoorten komen in geweldige aantallen voor en andere zijn juist weer heel zeldzaam.

Een vis die niet zeldzaam is en die je ook zeker zal vangen is de blankvoorn. Waarom ze hem blankvoorn noemen is duidelijk te zien. Hij is

bijna helemaal zilverwit en alleen z'n rug en vinnen zijn wat donkerder. Blankvoorns worden niet erg groot, maar eentje van een centimeter of dertig zal je best wel eens aan de haak krijgen.

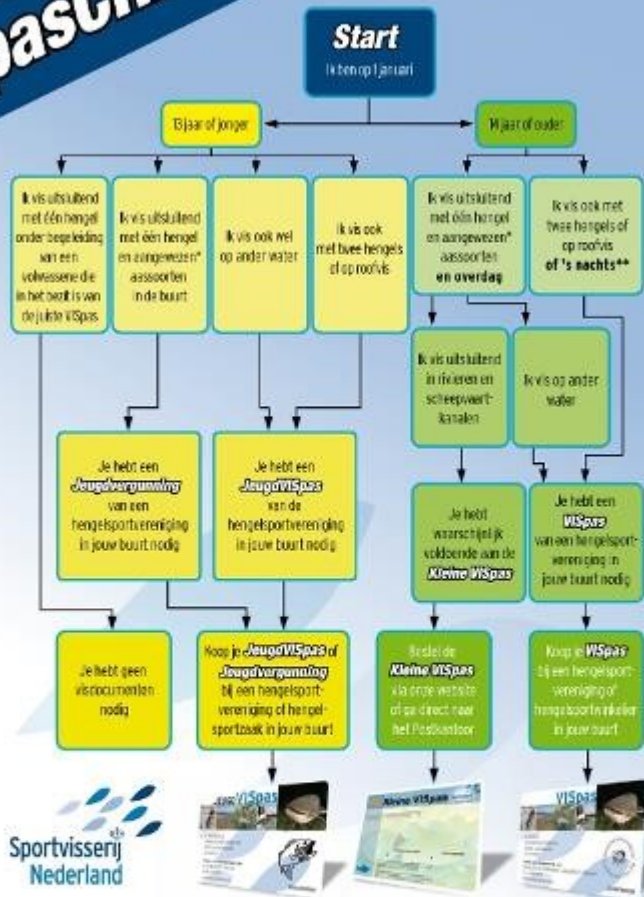
Ze komen in vrijwel elk viswater voor en zijn makkelijk te vangen. Een vlokje witbrood is prima als aas en voor een lekkere made of een levendig wormpje zullen ze hun neus ook niet ophalen.

(Vervolg op pagina 32)

Doe de VISpasCHECK!

* vangwateren bestaan uit: zalm, broed, sterbepel, dieg, kars, grana, zelden, worm, straukrab, insecten en insectenlarven en kleine nabootelingen daarvan (met grootte > 2,5 cm).

** Nachtvissen is alleen toegestaan indien je naast de VISpas ook beschikt over een nachtvissersvergunning. De Landelijke Nachtvissersvergunning is te bestellen op de website van Sportvisserij Nederland, Hengelsportbedrijven en De KSN.

Op een beperkt aantal wateren is een andere schriftelijke toestemming dan de VISpas vereist!

Op www.vispas.nl kun je ook online de VISpascheck doen. Wil je precies weten in welk water je met welke VISpas mag vissen, surf dan naar www.visplanner.nl

Vissen? Altijd de VISpas mee!

De haak is een belangrijk, misschien wel één van de belangrijkste onderdelen van de sportvisuitrusting.

Als je een goede hengel met een prima tuigje hebt, maar de haak is niet in orde, dan vang je geen vis. Je kunt bijvoorbeeld wel met een piepklein haakje op grote vissen hengelen, maar met een grote haak zal je niet snel kleintjes vangen. Er zijn veel soorten haakjes. Voor elke vissoort bestaat een apart haakje maar ook voor elke aas-soort.

Voor een karper gebruik je bijvoorbeeld een andere haak dan voor een voorn. En voor een broodpluimpje kiezen we weer een andere haak dan voor een made. Er zijn haakjes met oogjes en er zijn er die aan het achtereind plat zijn. Dat noemen we een haak met een bled-

je. De haak moet altijd goed en op een speciale manier vastgeknoopt zijn. Voor zowel de haak met het oogje als die met een bledje bestaan speciale knopen. Ook zijn er handige apparaatjes waarmee je een haak op de lijn kunt vastzetten. Want voor het zelf knopen heb je wel ervaring nodig. Een goede hakenknoop zal de hengelsportwinkelier je best willen leren en heb je een vader of een broer die vist, dan leert die het je toch. Trouwens, in een hengelsportvereniging zijn er helemaal veel leermeesters.

(Vervolg op pagina 12)

Bij het vorige plaatje werd al over aas gesproken.

Het bekendste en meest gebruikte is een stukje brood. Niet met een korst, maar alleen de zachte binnenkant.

Veel hengelaars zweren bij witbrood maar er zijn er ook die liever bruinbrood hebben. Vaak maakt het niet uit wat je gebruikt.

Dat brood kan je op verschillende manieren aan de haak doen. Je kunt bijvoorbeeld een plukje brood nemen, daar de haak in prikken en vervolgens platdrukken. Je hebt dan een broodvlok. Een vlok is dus altijd plat.

Ook kan je dat plukje brood voor de helft rollen. Je krijgt dan een langwerpige rolletje brood met aan het eind een los plukje. Een broodpluim. Het haakje prik je dan, zoals op de foto te zien is met de punt

naar dat losse gedeelte toe.

Je kunt ook in het midden van het brood een rolletje maken zodat je aan beide uiteinden een plukje krijgt. Dat is ook een pluim.

Wat je niet moet doen is een keihard balletje brood tussen je vingers maken want dat krijgen de vissen moeilijk weg.

Kersvers brood wordt snel week en valt erg gauw van de haak. Oud brood is ook niet zo geschikt, maar brood dat een dag oud is, kan je het beste voor en vlok of een pluim gebruiken.

(Vervolg op pagina 13)

Zo, Je hebt nu met de vaste hengel leren vissen en je bent er al aardig behendig mee. Vrienden die al wat langer vissen gebruiken echter een werphengel en dat lijkt jou ook wel wat. Met die werphengel kun je verder uit de kant vissen. Natuurlijk moet je eerst leren werpen, maar dat lukt meestal binnen een dag.-

Werphengels zijn er ook om op grote vissen als karpers en snoeken te kunnen vissen. Die zijn namelijk vaak te groot en te sterk om ze goed aan de vaste hengel te kunnen vangen. Doordat er op een werphengel een molen zit met veel lijn, die kan worden ingedraaid en weer gevierd, kan je dus grotere vissen vangen zonder dat de lijn breekt.

Er bestaan heel veel soorten werphengels en voor bijna elke vissoort is er wel één. Zeevissers gebruiken ook allemaal een werphengel, omdat je met een vaste hengel de haak en het aas niet ver genoeg uit de kant kunt krijgen.

Over het algemeen is een werphengel duurder dan een vaste hengel. Natuurlijk zijn er hele dure en spotgoedkope. Als je al wat langer vist heb je aan die allergegoedkoopste werphengelsetjes niet veel. Je kunt dan beter even doorsparen voor een iets duurdere. Daar heb je jaren plezier van.

(Vervolg op pagina 31)

Het haakje heb je voorzichtig uit de vissenbek gehaald en vader heeft de camera bediend. Nu moet de vis weer snel in het water terug. Terug gooien doen we natuurlijk niet. Terug zetten wel. Door de vis een gooi te geven beschadigt de huid en dat mag zoals je weet niet.

Je pakt de vis dus in je natte handen en laat hem voorzichtig in het water glijden. Grote vissen zoals karpers en snoeken pak je met één hand onder de kop en één onder de staart en die breng je zo weer voorzichtig in het water. (Op de laatste foto in deze serie kan je precies zien hoe dat in zijn werk gaat.)

Vaak blijven ze eventjes stil liggen in het water om weer op adem te

komen. Laat ze rustig eventjes bijkomen en ga ze niet met een hengeldeel of met een net wegduwen. Eenmaal uitgerust zwemmen ze vanzelf weer weg.

Brasems blijven nog wei eens aan de oppervlakte liggen. Je schrikt en je denkt dat de vis dood gaat. Gelukkig is er niets aan de hand, want zodra je hem nog eventjes aanraakt zwemt hij weg als een speer. Je bent dus mooi gefopt.

Bij het terug zetten van vissen moet je altijd goed oppassen dat je zelf niet in het water terecht komt.

(Vervolg op pagina 29)

Naast brood worden er natuurlijk ontelbare andere aassoorten gebruikt.

Kaas, aardappel, wormen en ook insecten of insectenlarven.

De made is zo'n larve.

Na een dag of wat wordt die made een bruine pop waaruit na enkele weken een dikke vlieg komt.

Maden worden erg veel gebruikt en bijna elke hengelaar heeft ze wel eens aan de haak gehad. Om er goed mee te vangen moeten maden flink bewegen. Een made die stil als een verschrompeld bolletje aan de haak hangt is niet erg aantrekkelijk voor een vis.

Vis je met brood dan moet de haakpunt in dat brood verstopt zijn. Bij een made hoeft dat niet. De haakpunt prik je net door het velletje, dus niet door de hele made heen.

Zo blijft hij goed bewegen. Prik je de haakpunt dwars door de made heen dan gaat hij dood en vang je niets. -

Vis je met een piepklein haakje dan kan je soms heel goed met één made vissen. Bijvoorbeeld op kleine visjes. Ben je op grote vissen uit, dan kan je een groter haakje nemen en daar bijvoorbeeld vier, vijf of zes maden aan rijgen. Zo'n kriolend kluitje maden noem je een dotje maden en dat dotje zie je op de foto.

(Vervolg op pagina 14)

Als je precies wilt weten hoe diep het water is waarin je gaat vissen, gebruik je een peillood. Er zijn verschillende modellen. Wat je hier ziet is er één met een oogje en aan de onderkant een stukje kurk. Het haakje steek je door het oogje en prik je daarna in de kurk. Het loodje hangt nu aan de lijn. Door het op de plaats te laten zakken waar je wilt gaan vissen kom je aan de weet hoe diep het daar is. Je kunt de dobber nu gaan schuiven tot je de juiste diepte hebt. Schuif je hem niet hoog ge-

noeg dan zal hij door het gewicht van het peillood onder water verdwijnen. Schuif je hem te hoog dan zal hij plat op het water blijven liggen. Een peillood heb je dus nodig om te kijken hoe diep het water is en om te kunnen bepalen op welke diepte je het aas wilt hebben. Soms zal dat net even boven de bodem zijn of misschien juist op de bodem.

(Vervolg op pagina 15)

Een gevangen vis kan je in een leefnet bewaren. Daar is niet zo gek veel op tegen, maar dan moet het een heel groot net zijn met kleine mazen. Wedstrijd- vissers gebruiken zulke netten omdat zij de vis moeten bewaren voor de weging na afloop van de wedstrijd. Die netten zijn vaak meer dan twee meter lang en ze kosten je een vermogen aan zakgeld. Bovendien zijn ze reusachtig groot en heel moeilijk mee te nemen. Kleine netten moet je nooit gebruiken en vis moet je ook niet in een emmer met water stoppen. En wat je beslist helemaal nooit moet doen is een net - en dat gebruik je natuurlijk niet - telkens uit het water halen om aan je visvrienden te laten zien wat

je allemaal gevangen hebt. De Vissen kunnen dan beschadigen en dat is niet de bedoeling. Als je verstandig bent - en dat zijn jullie allemaal - en je vist toch geen echte wedstrijden, dan kan je maar beter helemaal geen bewaarnet gebruiken. Aan een mooie foto heb je veel meer. Die kan je aan Iedereen laten zien. Ga natuurlijk nooit een kilometer met de vis in je handen lopen om hem thuis samen met jou op de foto te laten zetten. Heb je geen fototoestel aan de waterkant zet de vis dan onmiddellijk weer terug. Later vang je hem misschien nog een keer en kan je alsnog een foto maken.

(Vervolg op pagina 28)

Deze populaire hakensteker zie je dus hier. Dit is er één met een gleufje. Wanneer je de hakensteker omhoog drukt glijdt deze over het haakje en kan je dat gemakkelijk uit de bek drukken. Het puntje van de haak ligt nu tegen de buitenkant van de steker en het is niet mogelijk dat de punt van de haak nog een keer in de vissenbek vastraakt.

Er zijn verschillende soorten hakenstekers. Deze op de foto is goed, maar ook zo'n hakentangetje - met een mooi woord arteriekleem - werkt

prima. Wat je ook gebruikt, doe het altijd heel voorzichtig. Zit de haak per ongeluk diep in de bek, ga dan niet proberen die er met allerlei kunstgrepen **Uit** te halen. Knip de lijn zo dicht mogelijk bij de haak af en laat de vis weer zwemmen. Dat haakje gaat er na verloop van tijd weer uit. Een nieuw haakje is zo weer aangezet en dat kost maar een paar centen.

(Vervolg op pagina 27)

Op dit plaatje zie je wat bij de vorige al een beetje verteld werd. Door aan de dobber te schuiven krijg je hem zo dat alleen het puntje boven water uitsteekt en zo kan je het beste vissen.

Dat peilen en uitzoeken waar je aas het beste kan hangen is nodig omdat niet elke vis hetzelfde aast.

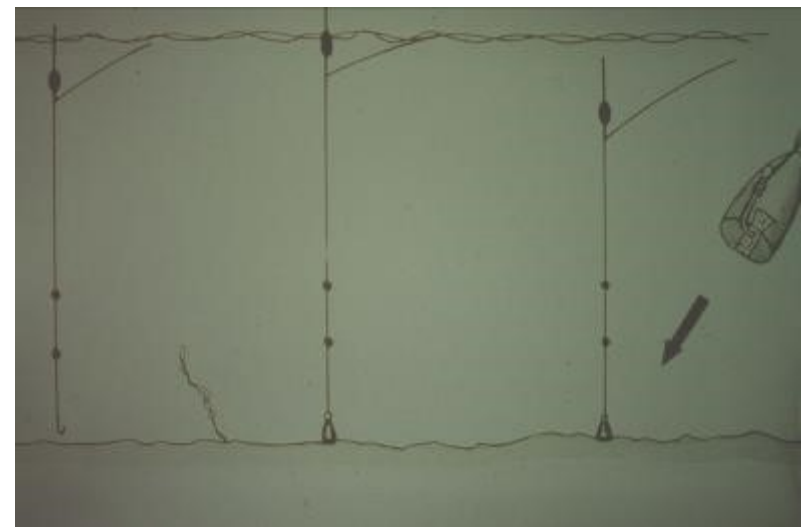
Een brasem en een karper wroeten bijvoorbeeld net als een varken in de modder en zoeken zo hun eten. Wil je op brasem vissen dan moet je er dus voor zorgen dat jouw haak met het aas op de bodem ligt.

Wil je op voorn vissen dan kan dat aan de oppervlakte van het water. Kleine voortjes zwemmen vaak in de bovenste waterlagen. Grote voorns vang je echter het beste vlak boven de bodem.

Heb je dus zo gepeild dat het puntje van de dobber nog net boven water staat dan weet je dus dat het peilloodje op de bodem staat. Haal je dat loodje er af en doe je aas aan de haak dan weet je ook dat dat aas

op de bodem komt te liggen. Door de dobber een paar centimeter omhoog te schuiven komt het aas vlak boven de bodem te hangen. Simpel toch?

(Vervolg op pagina 16)

Hier zie je de dobber net met het rode puntje onder water staan. Dat is dus goed als je op voorn wilt vissen want als je nu het peillood verwijdert, staat de dobber goed en hangt het aas vlak boven de bodem.

Voor je gaat peilen moet je natuurlijk wel eerst precies zoveel loodjes) op de lijn knippen dat deze met het puntje boven water blijft staan. Je moet dan ook aas aan de haak doen.

Knijp je namelijk alleen lood aan de lijn tot de dobber net boven water

blijft, dan kan het zijn dat een broodpluim of een worm hem onder laat gaan. Gewoon omdat het gewicht te groot wordt.

Voordat je gaat peilen moet je er dus altijd voor zorgen dat de dobber, zoals dat heet, goed is uitgelood. Is dat in orde, dan kan je gaan peilen.

(Vervolg op pagina 17)

Zo moet je een haak nooit uit een vissenbek halen. Echte sportvissers trekken niet aan de lijn of aan de haak als ze die uit de bek van de vis willen halen. Ook al vang je een baars en ben je bang je aan de scherpe stekels te prikken, dan mag je nog nooit aan de lijn trekken. Als je voorzichtig met je hand de stekels van de kop naar de staart omlaag drukt gebeurt er niets en kan je de baars zo beet pakken. Duw je van achteren naar voren dan gaan die stekels juist omhoog. Goed onthouden dus.

Kleine haakjes kan je beter nooit met je vingers los maken. En heb je van die dikke worstenvingers dan kan je nog niet eens een grote haak los maken. Het is beter om haken altijd met behulp van een speciale

hakensteker of en hakentangetje los te maken.

Dat onthaken moet snel gebeuren. Het mag nooit zo zijn dat je de vis al in je hand hebt en dan nog naar de hakensteker moet zoeken die natuurlijk ergens onder in je viskoffertje ligt. Nee, die hakensteker moet zo voor het grijpen liggen. Het beste kan je hem aan een touwtje om je nek hangen.

De laatste jaren zijn die langwerpige plastic hakenstekers, waarmee je makkelijk onthaakt en de vis niet beschadigt, populair.

(Vervolg op pagina 26)

Wat een geluk. Een zeelt. Die mooie en sterke vis kom je in water met veel planten regelmatig tegen. Hij is nogal glibberig. Bijna zo glad als een aal. Je laat hem rustig in het natte net liggen dan beschadigt hij niet. Voordat je hem gaat onthaken maak je je handen nat. Droge handen kunnen namelijk de slijmhuide van een vis beschadigen. Op zo'n beschadigde plek kan door parasieten of een andere oorzaak een wondje ontstaan en dan wordt de vis ziek. Dat moet je dus altijd zien te voorkomen. Vandaar dus die natte handen. Zit je op een hoge oever of een hoge kade te vissen dan is het moeilijk om

bij het water te komen. Zorg dan dat je een emmertje met water klaar hebt staan om je handen nat te kunnen maken. Natuurlijk kan je je handen ook aan de onderkant van het landingsnet nat maken en nog handiger is een spons aan een touwtje die in het water hangt. Met diezelfde spons kan je ook meteen je handen weer schoonmaken.

(Vervolg op pagina 25)

De dobber staat nu te hoog en dat is dus een teken dat het peillood op de bodem ligt. Dat geeft niets want zoals we al vertelden moet je bramsen en ook andere vissen op de bodem vangen.

Die dobber staat echter te hoog en daar moet je iets aan doen.

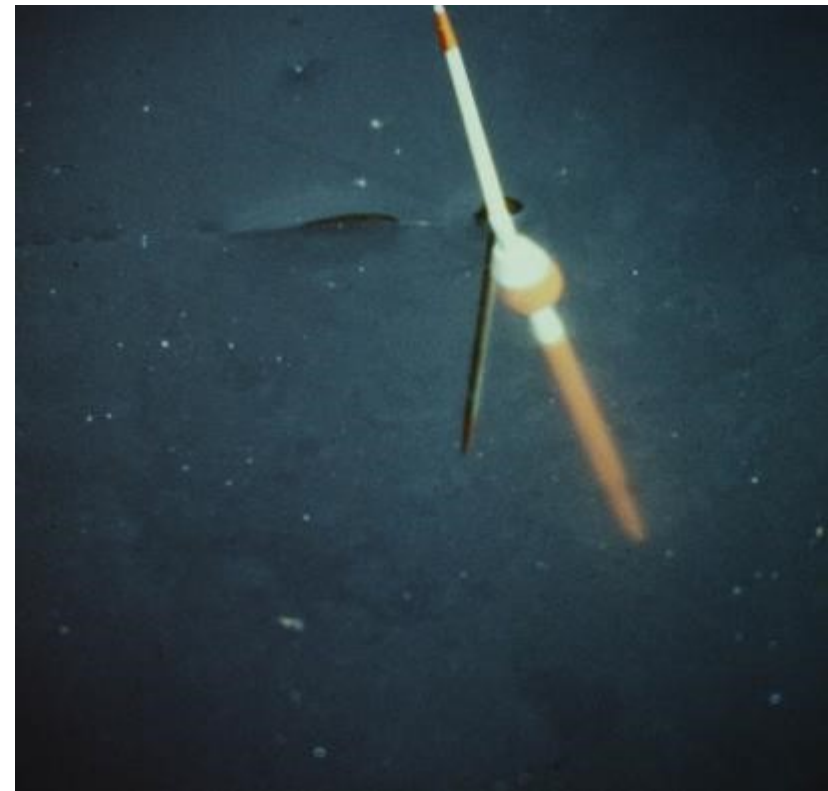
We gaan er natuurlijk wel van uit dat hij goed is uitgelood. Zit er te weinig lood aan dan staat de dobber altijd te hoog, maar dat wisten jullie al.

Wil je dus toch op de bodem vissen en ook de dobber omlaag krijgen, dan schuif je de loodjes wat verder van de haak. Als namelijk bij het peilen die dobber zover omhoog

komt, kan het zijn dat behalve het peillood ook één of meer loodhaagtjes of een stukje bladlood op de bodem liggen.

Door de loodjes iets verder omhoog te schuiven zodat ze niet meer op de bodem rusten zakt de dobber weer omlaag en vis je toch op de bodem. Het rode puntje zal alleen iets hoger komen omdat het aas en de haak, die samen toch ook mee wegen, wel op de bodem liggen.

(Vervolg op pagina 18)

Zoals de dobber nu dus staat is het goed.

Je kunt elke aanbeet duidelijk zien en de vis hoeft niet te veel gewicht te verplaatsen om de beet te laten zien.

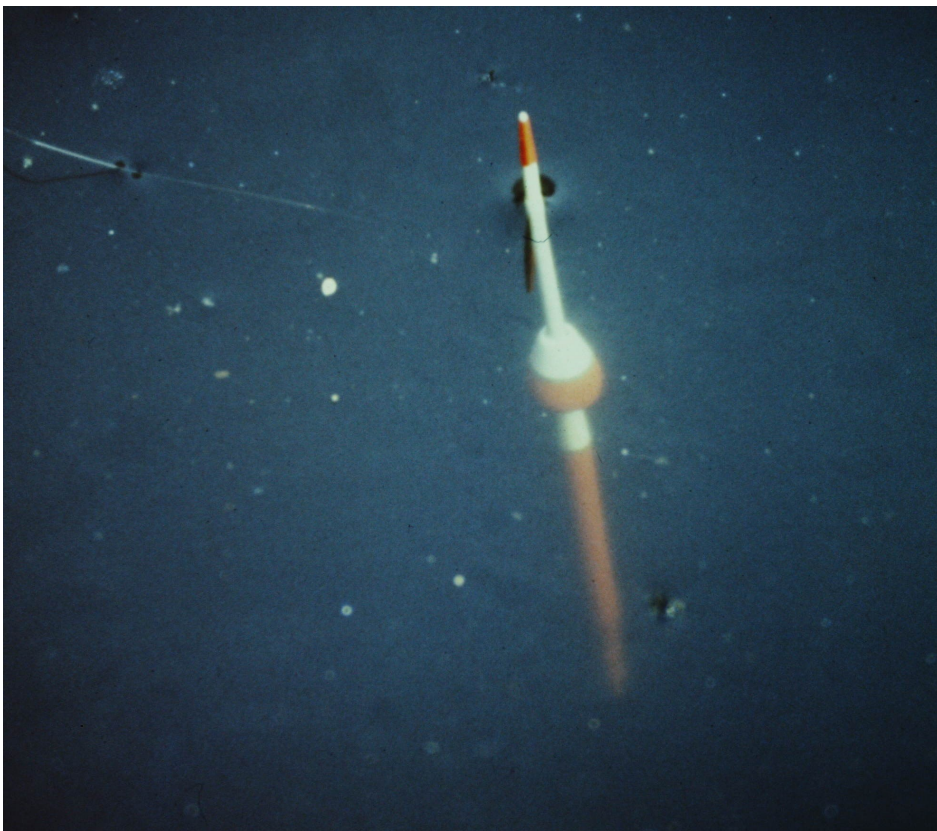
Vissen kunnen soms erg voorzichtig zijn.

Zit er te weinig lood aan de lijn onder de dobber dan moet de vis veel kracht zetten om die dobber onder te trekken en laat hij het aas vaak los. Staat de dobber goed maar ligt er een hele rits lood op de bodem, dan moet de vis al dat lood achter

zich aanslepen en laat opnieuw het aas los.

Je ziet dus dat diepte peilen met een peillood en het uitloden van de dobber zelf alles met elkaar te maken hebben. Het één kan niet goed als het ander niet in orde is. Zo ligt dat nu eenmaal.

(Vervolg op pagina 19)

De vis zo uit het water tillen lukt nooit en het is ook niet verstandig. De lijn, en in het ergste geval de hengel, zouden kunnen breken. Als de lijn breekt is dat heel vervelend omdat er een nieuw tuigje gemaakt moet worden. Voor de vis is het ook onaangenaam om met een haak en een stukje lijn rond te zwemmen. Gebruik dus voor het landen van de vis een landingsnet. Dat breng je langzaam een stukje onder water. De lijn hou je strak, zodat de vis aan de oppervlakte blijft. Steek je het landingsnet wild in het water dan kan de vis schrikken en plotseling wegzwemmen. Op die manier zou de lijn op het allerlaatste moment

nog kunnen breken. Je doet alles dus heel rustig en voorzichtig. Heb je de vis boven de opening van het net getrokken dan haal je het een stukje omhoog. Niet wild omhoog trekken, want dan kan de steel van het net breken. Dan trek je het landingsnet voorzichtig naar de kant en je pakt de steel zo dicht mogelijk bij het net voor je dit uit het water haalt. Doe alles altijd zo rustig en zo voorzichtig mogelijk en zorg er voor dat je de vis niet beschadigt.

(Vervolg op pagina 24)

Als je met een made of met een dotje maden vist kan je bij zo'n opstecker het beste even wachten alvorens aan te slaan. Je wacht dus. De dobber gaat iets schuin staan en zakt langzaam naar beneden. Tenslotte verdwijnt hij onder water en is het tijd om aan te slaan.

Bij het vissen op grote vissen, zoals brasems, hoef je niet zo lang te wachten en kan je bij een opstecker al aanslaan. Je hebt aangetikt en zo te voelen is het raak.

De hengel kromt zich maar de vis laat zich nog niet zien. Die zwemt

van links naar rechts en probeert tussen de waterplanten te vluchten. Dat lukt een paar keer bijna, maar door de hengel behendig steeds weer in de goede richting te bewegen kan je voorkomen dat de vis ontsnapt. Je merkt dat hij moe wordt en even later komt hij aan de oppervlakte. Dat is een kanjer! Nu niet in paniek raken en fouten gaan maken.

(Vervolg op pagina 23)

Wat jullie hier zien is een compleet tuigje op een rekje. Tegenwoordig worden die rekjes allemaal van plastic gemaakt, maar er bestaan ook nog tuigenplankjes. Die zijn dus van hout. De naam simmenrekje kom je ook vaak tegen en dat komt doordat in sommige delen van Nederland niet over een tuigje maar over een simmetje of sim gesproken wordt. Er wordt in ieder geval hetzelfde mee bedoeld. Het rekje moet altijd iets langer dan de dobber zijn, zodat deze goed wordt beschermd. Als de dobber langer dan het rekje is en het puntje uitsteekt, dan kan dat heel snel afbreken. Als je een tuigje op het plankje windt begin je altijd eerst met de haak.

Ga je vissen, dan neem je het lusje aan het eind van het tuigje en dat doe je als eerste achter het onderste kikkertje. Heb je bij het opbergen van je tuigje dat lusje als eerste op je rekje gedaan, dan moet je eerst je hele tuigje van het rekje halen als je wil gaan vissen. Dat moet je dan ergens op de grond leggen, voordat je het lusje kan pakken. Een betere methode om je lijn in de war te maken is er niet. Stop je met vissen en moet het tuigje weer op het rekje, dan **ALTIJD BEGINNEN MET DE HAAK.**

(Vervolg op pagina 20)

Je weet nu hoe je je in de natuur moet gedragen. Je hebt je hengel in orde gemaakt. Drie deeltjes waren deze keer genoeg om tot de helft van de sloot te komen. Het tuigje heb je op de juiste manier (met de lijn om de top gedraaid) aan de hengel bevestigd.

Je hebt gepeild en je weet dat de sloot één meter diep is. De dobber heb je iets minder dan een meter van de haak geschoven en het aas heb je aan de haak gehangen. Je

hebt ingelegd en dat betekent dat je nu voor het eerst echt aan het vissen bent.

Of het wat wordt moet je nog maar afwachten. Het slootje ziet er mooi uit en al die plompenbladeren zijn goede schuilplaatsen voor vissen. Hier moet het zeker lukken.

(Vervolg op pagina 21)

Hoe kan dat nou ineens? Je had de dobber toch goed afgesteld. Het puntje stond keurig net boven water. Nu komt hij ineens helemaal omhoog! Zijn er misschien loodjes van de lijn geschoten? Vergeet het maar! Je hebt beet!

Een vis heeft namelijk het aas in de bek genomen en is tegelijkertijd een eindje omhoog gezwommen. Hij heeft de lijn en het lood een stukje opgetild met het gevolg dat de antenne van de dobber - dat is dat dunne bovenstuk - omhoog komt. Dit noemen we een opsteker.

De meeste vissers wachten dan niet langer en slaan aan. Meestal is het raak en heb je een vis. Je ziet dus dat een dobber die te hoog staat niet altijd duidt op lood dat op de bodem ligt. Vis je met de haak en het aas op de bodem, dan zal je erg vaak zo'n opsteker krijgen. Vis je iets boven de bodem dan zal je zien dat de vissen de dobber vaak meteen ondertrekken.

(Vervolg op pagina 22)

